

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

AURKIBIDEA

1. PRESIDENTEAREN ADIERAZPENA3
2. I. TITULUA. HELBURUA ETA APLIKAZIO-EREMUA4
3. II. TITULUA. JOKABIDE-ARAUAK.....5

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

1. PRESIDENTEAREN ADIERAZPENA

Tragsa Taldeak, gardentasunaren, gobernu korporatibo onaren, enpresako etikaren eta araudia betetzeko kulturaren alde hartua duen konpromisoaren barruan, administrazio publikoen bitarteko propio pertsonifikatua den heinean, negozio-eredua garatu du azken urteotan, legeak ezarritakoa betetzean, kalitateko zerbitzu publikoan, zuzentasunean, profesionaltasunean eta enpresen arloko mota guztietako delitu eta arau-hausteei zero tolerantzia oinarritutakoa; hala, sektore publikoaren lehen postuan kokatu da arlo horretan.

Enpresaren Gizarte Erantzukizuneko politiken barruan, arrisku penalen prebentzioak garrantzia handia dauka, eta beti egokitu dugu eredua legedian eta antolakuntzan egindako aldaketetara. Hori dela eta, 2012an lehen Kode Etikoa onartu genuen, 2015ean, 2020an eta 2021ean aldatu zena, eta orain berriro aldatuko duguna; izan ere, arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzko otsailaren 20ko 2/2023 Legea indarrean sartzearen ondorioz, arrisku penalen prebentzioaren eredua osatzen duten dokumentu guztiak egokitu behar dira errealitate berrietara eta erakundeko araudi aldaketetara. Taldearen Gobernantzan bereizten dira enpresako jardura eta kudeaketa lanak, eta gobernantza hori Taldearen eguneroko jarduerarekin lotura zuzenik ez duten organoek gauzatu beharreko legaltasun-kontrola abiapuntu hartuta garatzen da.

Arestian aipatutakoagatik, Kode honek zenbait printzipio eta jokabide gidalerro ezartzen ditu, Taldeko profesional guztiek beren zereginetan portaera etiko eta arduratsua dutela bermatzeko. Era berean, Talde osoaren jarduna, eta zehazki TRAGSArena eta bere TRAGSATEC filialarena, arautu behar duten balioak eta jardunbide egokiak zehazten dira, eta enpresa horiekin zuzenean zein zeharka lotura duten pertsonen jokabidea nolakoa izan behar den, beren eginkizunei eta lan-harremanei dagokienez; eta hori guztia Enpresaren Gizarte Erantzukizuna (EGE) aintzat hartuz, etikaren ikuspuntutik arduratsua ez den edo indarrean dagoen legedia betetzen ez duen jokabide oro baztertuz.

Kode honetan enpresak hartutako ikuspegi estrategikoarekin, EGEaren helburuak bildu nahi ditugu, hau da, enpresaren inguruan ikuspuntu solidarioagoa izatea maila guztietan –elkartasun etikoa, soziala, ingurumenekoa, ekonomikoa–, eta soilik ekonomikoak ez diren beste helburu horietan estrategiak txertatzea. Era berean, Taldeko langile guztiak eta interes-taldeak kontzientziatu nahi ditugu, indarreko legeria zorrozki errespetatzeaz gain, enpresa gardenago eta zintzoago bat garatzen laguntzen duten jokabideak sustatzeko, horretarako jarduketaren mekanismoak ezarriz antzematen litezkeen irregulartasun eta jokabide desegokietarako, eta horrelakoak jakinarazten dituzten pertsonak babestuz, arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzko otsailaren 20ko 2/2023 Legeak xedatutakoaren arabera.

Zentzu horretan, ezin dugu ahaztu Tragsa Taldeko sozietateak Estatuko Administrazio Orokorren, Autonomia Erkidegoen, Ceuta eta Melilla Hiri Autonomoen, uharteetako Cabildo eta Kontseiluen, Euskadiko Foru Aldundien, Probintziako Diputazioen eta horietako edozeinen menpe egonda botere esleitzaille izaera duten sektore publikoko erakundeen bitarteko propio instrumentalak eta zerbitzu teknikoak direla, baldin eta 32. artikuluko 2.

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

ataleko d) hizkiko 2. puntuan eta artikuluko bereko 4 ataleko a) eta b) hizkietan zehaztutako baldintzak betetzen badira. Hala, Espainiako sektore publikoko enpresa izanik, bere helburua da bere jarduerarekin aurrera jarraitzea, bere hastapenetan (duela berrogei urte baino gehiago) eskaintzen zituen kalitate eta jaidura berberekin; eta, horrez gain, erreferentzia izan nahi du jardunbide etikoaren arloan, nazio mailan ez ezik, nazioartean ere.

Azken batean, Tragsa Taldeak erdietsi nahi duen helburua da "Kode Etiko" izeneko tresnarekin EGEa lortzea.

2. I. TITULUA. HELBURUA ETA APLIKAZIO-EREMUA

1. artikulua. Xedea

Kode honen helburua da gizarte, etika eta ingurumen kezka enpresaren politikan jasotzea; horretarako, orain arte indarrean egon den araudi soziala eta ingurumenekoa hobetzen ditu, lotura zuzena baitu enpresaren jarduerarekin, enpresaren eraginkortasuna eta kalitatea handitze aldera.

Kode Etiko honek Taldearen xedea, ikuspegia eta balioak zehazten ditu, eta Taldearekin harremana duten profesionalak ere aintzat hartu behar dute, enpresa-giro konplexu eta aldakor batean.

Kode Etikoan jasotzen dira Taldeak enpresa etikarekin eta gardentasunarekin hartua duen konpromisoa, jarduera-esparru guztietan, eta zenbait printzipio eta gidalerro ezartzen dira, Taldeko profesional guztien jokabidea (beren eginkizunen baitan) etikoa eta arduratsua dela bermatzeko.

Tragsa Taldeak arreta egokiaren printzipioa aplikatzen du akzio penalekin zein bestelako arau-hausteekin lotura duten jokabide desegokiak prebenitzeko, hautemateko eta konpontzeko; gainera, konpromisoa hartzen du, besteak beste, arlo horretako arriskuak aldian-aldian aztertzeko, langileek arriskuak ezagutzen dituztela ziurtatzeko, Kodea betearazteko eta enpresa barruan sortzen diren arazoak azkar konpontzeko komunikazio-kanalak ezartzeko. Enpresak prozedura egokiak txertatu ditu horrelako arazoei aurre egiteko.

Kode Etiko hau nahitaez betetzekoa da. Tragsa Taldeko langile guztiek ezagutu eta bete behar dute Kode Etikoa; eta haren kontrako jokabiderik edo arau-hausterik hautemanez gero jakinarazi behar diote, helburu horrekin enpresak gaitu duen kanalen bidez. Ondore horretarako, enpresak prozedura bat ezarri du, langileek enpresan hautematen dituzten irregulartasun edo jardunbide okerrak konfidentzialtasunez jakinaraz ditzaten, betiere arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzko otsailaren 20ko 2/2023 Legean aurreikusitako barne-komunikaziorako sistemari buruzko betekizunak errespetatuz, bai enpresa barruko informazio-kanalei dagokienez zein informazioaren kudeaketa-prozedurari dagokionez ere. Halaber, organo agindu emaileek, hornitzaileek eta kolaboratzaileek Kodea bete behar dute beren zerbitzua eman ahal izateko.

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 5 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
<u>2. artikulua. Aplikazio-eremua</u> Kode Etikoa Taldeko profesional guztiei aplikatzen zaie, beren hierarkia maila eta kokaleku geografikoa edozein direla ere; horiek horrela, Taldeko profesionaltzat hartzen dira Taldea osatzen duten entitate guztietako langileak eta kudeaketa, administrazio nahiz zuzendaritza organoetako kideak, lurralde nazionalen egon zein ez. Era berean, Tragsa Taldearekin harremana duten interes taldeei ere aplikatuko zaie Kodea. Helburua da enpresarekin lotura zuzena zein zeharkakoa duten pertsona guztien jokabidea arautzea, bakoitzaren eginkizunen eta harreman profesionalen esparruan. <u>3. artikulua. Ondoreak</u> Kode Etiko honekin, hartzaile guztiei jakinarazi nahi zaie nola jokatu behar duten, eta zuzendari eta aholkulariek enpresaren kultura etikoa zabaltzeko nahi dute, etikoki zalantzarik izan daitekeen portaerarik egon ez dadin; eta, halakorik gertatuko balitz, langileek jakingo dute nola jakinarazi behar dizkieten organo arduradunei, gertatutakoa ikertzeko eta hemen jasotako balioen aurkako jarrera oro ezabatzeko. 3. II. TITULUA. JOKABIDE-ARAUAK I. kapitulua. Arau orokorrak <u>4. artikulua. Araudia betetzea</u> Tragsa Taldeko langile guztiek bete behar dituzte indarrean dauden arauak, beren lana edozein lekutan egiten dutela ere, araudi aplikagarria errespetatuz. Era berean, Taldeak hirugarrenekin hartutako konpromisoak errespetatu behar dira, bai gure lurraldean bai atzerrian. Taldeko zuzendari guztiek jakin behar dute zeintzuk diren beren lan-arloari eta zerbitzuei eragiten dieten legeak, eta ziurtatu behar dute langileek lege eta araudi horiek betetzen dituztela; gainera, langileek informazio eta prestakuntza egokia jasotzen dutela bermatu behar dute, obligazio horiek ondo ulertzen eta betetzen dituztela ziurtatzeko. Tragsa Taldeak indarrean dagoen legeriaren aurkako jokabide oro baztertzen du; beraz, barne prozedura eta mekanismo egokiak ditu arriskuak txikitzeko, adibidez, delituak saihesteko. Taldeak ebazpen judizialak eta administratiboak onartu eta beteko ditu, betiere egokian diren auzitegietan errekurtsioa jartzeko eskubidea kaltetu gabe, erabaki edo ebazpen horiek zuzenbidearen arabera ez direla		

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 6 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
uste badu eta bere interesen aurkakoak badira. Tragsa Taldeak, datuak babeste aldera, barne politikak eta neurriak hartzeko konpromisoa hartu du, diseinuan eta modu lehenetsian, informazioaren segurtasuna oinarrian jarrita; hori dela eta, langile, bezero, hornitzaile eta gainerako interesdunen datuak egoki tratatzen ditu, eskuragarritasuna, osotasuna, konfidentzialtasuna, trazabilitatea et egiazkotasuna bermatuta. Hemen sartzen dira, halaber, baimenik gabeko edo legez kanpoko tratamenduen aurkako babesa eta datuak nahi gabe ez galtzeko, ezabatzeko edo kaltetzeko neurriak; horretarako, neurri teknikoak edo antolakuntzakoak aplikatzen ditu. 5. artikulua. Lan-jokabide zuzena Taldeko langileen jokabidea zuzena izan behar da, hau da, zuzentasunez jokatu behar dute, modu arduratsu, produktibo, eraginkor eta leialean, eta konfidentzialtasunaren printzipioa errespetatu. Hori dena Taldearen interesekin eta Kode honetan ezarritakoarekin bat; hortaz, beren jokabideak lau baldintza bete behar ditu: (i) etikaren ikuspuntutik egokia izatea; (ii) legeetan ezarritakoarekin bat etortzea; (iii) bai Sozietatearen bai Taldearen onerako izatea; eta (iv) langilea prest egotea egindako horren gaineko ardura hartzeko. 6. artikulua. Langileek ondo babestea enpresak beren esku jarritako baliabide materialak Tragsa Taldeak langileen esku jartzen ditu beren lana egiteko behar dituzten baliabideak. Langileek Taldearen baliabideak babestu eta modu arduratsuan erabili behar dituzte, galdu edo apurtu ez daitezen, eta inork lapurtu edo modu desegokian erabil ez ditzan, horrek Taldearen interesak kaltetu baititzake. Taldearen ondasunak langileen eginkizunetarako erabiliko dira soilik; beraz, ezin daitezke erabil norberaren edo Taldearekin loturarik ez duen beste inoren onurarako. Taldeak gailu digitalak erabiltzeko irizpideak ezarriko ditu, betiere intimitatea eta datuen babesa errespetatuz. Aplikagarriak diren eskubide digitalak bermatuko dira. Zehazki, sistema informatikoei dagokienez, langileek ezingo dituzte erabili enpresaren jabetzako gailuak legez kanpoko programa edo aplikazioak instalatzeko, ez eta Taldearen irudia eta ospea kaltetu dezaketenak ere. Era berean, ezingo dituzte erabili gailuok iraingarriak edo legearen aurkakoak izan daitezkeen edukiak ikusteko, deskargatzeko edo partekatzeko, ez eta beste programa informatiko edo dokumentu elektronikorik kaltetu dezaketen, edota sistema informatikoren baten funtzionamendu egokia oztopa dezaketen edukiak ere. II. kapitulua. Gizarte-arauak 7. artikulua. Tragsa Taldearen iritzi ona		

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 7 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
Taldeak arreta berezia jarriko dio herri administrazioen eta horietako edozeinen menpeko sektore publikoko erakundeen izenean eskaerak egiten dizkieten entitateek, hornitzaileek eta kanpoko profesionalek Tragsa Taldearen izenari ematen dioten erabilerari, Taldearen irudia eta nortasuna egoki mantentzen dela bermatzeko. Taldeak ez du parte hartuko beste entitate edo profesionalak kaltetzeko jardueretan edo iruzkin negatiboetan; hala ere, bere interes legitimoak babestuko ditu. 8. artikulua. Giza eta lan eskubideen aldeko konpromisoa Taldeak konpromisoa hartua du legedi nazionalean eta nazioarteko araudietan aitortutako giza eta lan eskubideekin. Taldeak elkartzeko eta hitzarmen kolektiboak egiteko askatasuna errespetatzen du, eta zerbitzua ematen duen herrialdeko eskubide nazionalak ere bai; hala, jarduten den askotariko alorren arteko desberdintasunak baloratzeko konpromisoa hartu du, bere jarduera eta sozietatea bera aberasten baitute.		

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 8 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
<u>9. artikulua.</u> Bazterkeriaren aurkako eta aukera berdintasunaren aldeko printzipioa Taldeak arraza, nazionalitate, jatorri sozial, adin, sexu, egoera zibil, sexu-orientazio, ideologia, iritzi politiko, erlijio edo bestelako gai fisiko zein sozialengatiko bazterkeriarik eza bultzatzen du langileen artean, eta aukera-berdintasuna sustatzen du. Taldeak emakume eta gizonen arteko berdintasuna bultzatzen du pertsonak laneratzeko, prestakuntza emateko eta langileak mailaz igotzeko orduan, eta biei lan-baldintza berberak eskainiko dizkie. Taldeak berariaz debekatzen ditu autoritate-abusuak eta jazarpen mota oro, fisikoa, psikologikoa zein morala izan; era berean, larderiazko zein etsaitasunezko giroa, edota giro iraingarria, eragin dezaketen jokabideak debekatzen ditu. Jazarpen egoera bat sufritzekotan edo horrelakorik ezagutzekotan, Betetze Arduradunari jakinarazi beharko zaio berehala, barneko informazio-sistemaren kanalen bitartez, PRP.06 prozeduran (“TRAGSA Taldean egon litezkeen legez kontrako eta arau-hauste kasuetan jarduteko eta erabakiak hartzeko prozedura”) ezarritako moduan. <u>10. artikulua.</u> Informazioaren konfidentzialtasuna Taldeak bere interesak babestu beharko ditu barne-informazioaren konfidentzialtasunari dagokionez, batez ere barneko informazio-sistemaren kanalen bitartez jakinarazten den informazioarena, arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzko otsailaren 20ko 2/2023 Legean eta PRP.06 prozeduran (“TRAGSA Taldean egon litezkeen legez kontrako eta arau-hauste kasuetan jarduteko eta erabakiak hartzeko prozedura”) xedatutakoaren arabera, betiere datu pertsonalak babesteko eskubidea erabat errespetatuz, diseinutik eta lehenetsitako moduan. Era berean, konfidentzialtasunaren eta barne-komunikazio egokiaren arteko oreka mantendu beharko du, Talde barruko integrazioa eta batasuna sustatze aldera. Hirugarrenen isilpeko informazioa erabiltzean, kontu handiz egingo da, informazio hori legea betez eta modu legitimoan eskuratu dela bermatuz, eta betiere konfidentzialtasuna zainduz. Informazioaren konfidentzialtasuna mantendu egin beharko da langileak Taldean duen kargua utzi ondoren. III. kapitulua. Lan-arauak <u>11. artikulua.</u> Familia eta lan-bizitza bateragarri egitea Taldeak langileen familia eta bizitza pertsonala errespetatzen ditu; horregatik, bateratzeko politikak sustatuko ditu, bi horien eta laneko erantzukizunen arteko oreka hobetze aldera. <u>12. artikulua.</u> Intimitaterako eskubidea eta langileen datu pertsonalak babestea		

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 9 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
Taldeak bere langileen intimitate-eskubidea errespetatzen du, batez ere datu pertsonalei dagokienez. Debekatuta dago hirugarrenen datu pertsonalak tratatzea edo lagatzea, interesdunak berariazko baimena eman duenean edo kontratuak, legeak, ebazpen judizial edo administratibo batek edota aplikagarria den bestelako lege-oinarriren batek hala eskatzen duenean izan ezik. Taldeko Zuzendaritzak datu pertsonalen babesari buruzko legeak ezarritakoa beteko du langileei, enpresarekin lotura duten beste profesionalei eta gainerako interesdunei jakinarazpenak bidaltzean, bere jarduera garatzen duen eremuetan. Datu pertsonalei dagokienez, datuak atzitzeko, zuzentzeko, ezerezteko, transferitzeko eta datuei aurka egiteko eskubideak bermatuko dira, eta banakako erabakiak mugatuko dira; halaber, nahi izanez gero, erreklamazioa helarazi ahal izango zaio Datuak Babesteko Ordezkarari eta/edo Kontrol Agintaritzari. <u>13. artikulua. Laneko segurtasuna eta osasuna</u> Taldeak laneko segurtasuna eta osasuna bermatzeko politikak izango ditu, eta beharrezkoak diren neurriak hartuko ditu istripu-arriskua txikitzeko eta laneko gaixotasunak saihesteko. Langileek arreta berezia jarriko dute laneko segurtasun eta osasun arauak betetzeko, laneko arriskuak prebenitze eta minimizatze aldera. Taldearekin elkarlanean ari diren kontratistek ere laneko segurtasun eta osasun politikok eta arauok errespetatu beharko dituzte. Ondore horretarako, Tragsa Taldeko kontratazio-organoen onesten dituzten agirietan, laneko segurtasun eta osasunaren arloko legeria aplikagarria betetzeko obligazioa txertatuko da kontratistentzat, eta kontratuen funtsezko egikaritze baldintza izango da kontratazioaren objektuaren arabera egokitzen jotzen denean. halaber, edozein arau-hauste jakinarazten duten pertsonak babesteko beharrezko neurriak hartuko dira, errepresaliarik ez dagoela ziurtatzeko. <u>14. artikulua. Taldeko langileen hautaketa eta ebaluazioa</u> Taldeak langileak hautatzen dituenean, datu pertsonalen babesari lotutako printzipioak errespetatuko ditu. Prozeduretan, merezimendu akademiko eta profesionalak hartuko ditu kontuan, eta soilik Taldearen beharrekin lotuta. Objektibotasunez jokatu du beti hautaketa-prozesuan, publizitate, berdintasun, meritu eta gaitasunaren printzipioak aintzat hartuz. Taldeak profesionalen ebaluazio zorrotz eta objektiboa egingo du, bai banakako bai taldeko lanari eta langilearen produktibitateari erreparatuz.		

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

15. artikulua. Prestakuntza politikak

Taldeak langileen etengabeko prestakuntza sustatuko du, objektiboki eta enpresaren unean uneko beharren arabera; horrez gain, garapen profesionalaren eta aukera-berdintasunaren alde egingo du beti.

16. artikulua. Partaidetza

Taldeak babesa, laguntza eta langileen partaidetza aktiboa sustatuko ditu ezagutzak partekatzea helburu duten jardura guztietan.

17. artikulua. Lan-giroa

Langileek elkartasuna eta elkarlana bultzatuko dute enpresaren helburuak lortzen laguntzeko; horretarako, lan-giro positiboa sortu eta zainduko dute.

18. artikulua. Independentzia

Langileak, beren lan-jardunean, inpartzialak izan behar dira, eta loturarik gabeko irizpide propioa izan behar dute; hala, zuzentasunez eta objektibotasunez aritu behar dira.

Bere inpartzialtasuna edo independentzia kaltetu dezakeen egoerarik egonez gero, langileak horren berri emango dio Betetze Arduradunari, interes-gatazka konpontzeko neurriak har ditzan.

19. artikulua. Interes-gatazkak

Interes-gatazka dagoela ulertuko da langilearen interes pertsonala, edo berarekin lotura duen beste pertsona batena, eta Taldeko sozietateren baten interesak aurkakoak direnean, aurkakotasun hori zuzena nahiz zeharkakoa izan.

Erabaki profesionalak Taldearen interesak babesteko hartu behar dira; hortaz, harreman pertsonalek, familia kontuek edo Taldeko profesionalen bestelako interes partikularrek ezin dute eragin erabaketan.

Langileren batek, bere lanaren baitan, negozio-aukera baten berri izan badu, ezin izango du aprobetxatu bere edo ezagun baten onurarako.

Interes-gatazka posibleekin lotuta, Taldeko langileek Interes Gatazkei buruzko Politikan ezarritakoa bete behar dute, independentziaren printzipioaren arabera, esku hartu gabe eta Betetze Arduradunari jakinaraziz.

20. artikulua. Opari eta gonbidapenei buruzko politika

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

Taldeko langileek ezin dute inolako prestaziorik onartu, ez zuzenean ez zeharka, baldin eta bere balioetatik adeitasun-keinu bat baino gehiago dela ulertu badaiteke. Zalantzarik balego, profesionalak Betetze Arduradunari kontsultatuko dio, adeitasun-keinu bat baino gehiago den a la ez erabakitzeko. Horretarako, Taldeak Opari eta Gonbidapenei buruzko Politika prestatu du, erregistro eta baimen sistemak ezartzeko. Politika hori Taldeko langile guztiei helaraziko zaie, eta denek bete behar dute bertan ezarritakoa.

21. artikulua. Ustelkeria eta eroskeria

Taldeko langileek ezin dute, ez zuzenean ez beste inoren bitartez, justifikatuta ez dagoen eta Taldeari, langileari edo hirugarren pertsona bati mesede egiteko helburua duen abantaila edo onurarik eskaini, eman, eskatu edo onartu. Konkretuki, ezin dute eman edo jaso nahasitako beste pertsonaren batek eskainitako eroskeria edo komisorik, hala nola, funtzionario publikoek (espainiarrak zein atzerrikoak), beste enpresetako langileek, alderdi politikoek, agintariek, herri administrazioek, hornitzaileek edo akziodunek.

Eroskeria berariaz debekatuta dago; horren barruan sartzen dira ere bai abantaila desegokiak eskaintzea edo promes egitea, zuzenean nahiz zeharka, horrelakorik estaltzeko tresnak eta influentzia-trafikoa.

Tragsa Taldearentzat, onuraren bat lortzea helburu duen jokabide ez etikoa da ustelkeria. Tragsa Taldeko langileek ez dute etikaren kontrako jokabiderik izango enpresatik kanpoko pertsonak konbentzitzen saiatzeko, Taldearentzat edo beren bururentzat saririk lortze aldera. Horretarako, Taldeak Betetzeko eta Eroskeriaren aurkako Politika prestatuko du, halako gaiak arautzeko.

Agintaritzekin eta erakunde publikoekin dituzten harremanetan, Tragsa Taldeko langilek zuzentasunez arituko dira, ustelkeria eta eroskeria saihesteko nazioarteko xedapenekin bat.

Tragsa Taldeak berariaz debekatzen du edozein pertsona edo erakunderi, publiko zein pribatua, kontratutik kanpoko edo legearen kontrako ordainketak egitea haiekin negozioak lortzeko zein mantentzeko, edota bestelako abantailak lortzeko. Era berean, debekatuta dago funtzionario publikoekin duten harremana aprobetxatzea bestelako abantailak izateko.

22. artikulua. Bateriaezintasunen Erregimena

Enpresako langileen jardura publiko zein pribatuei dagokienez, kontuan hartu behar da bateraezintasunei buruzko araudia. Zehazki, enpresako langileek beste lan batzuk egin ditzakete Administrazio Publikoen Zerbitzuko Enplegatuen Bateriaezintasunei buruzko abenduaren 26ko 53/1984 Legean eta Estatuko Administrazio Orokorreko goikarguan aritzea arautzen duen martxoaren 30eko 3/2015 Legean jasotako baldintzetan; horretarako, beharrezkoa denean, dagokion bateragarritasunaren adierazpena eskatu beharko dute.

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 12 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
IV. kapitulua. Ingurumenaren arloko arauak <u>23. artikulua.</u> Ingurumenaren babesa Tragsa Taldearen jarduera guztiek ingurumena zaintzen dute, neurriak hartu baititugu horietan parte hartzen duten eragileek prebentzioz jokatzeko. Hala, enpresaren jarduerak izan dezaketen eragin negatibo posibleak gutxitzen ditugu. Taldeko enpresek ahaleginak egingo dituzte hondakinak eta kutsadura gutxitzeko, baliabide naturalak babesteko, energia aurrezteko eta ingurumenaren zaintzarekin zerikusia duten ikerketa proiektuak babestu zein bideratzeko. Taldea ingurua, baliabide naturalak eta biodibertsitatea zaintzen eta babesten saiatuko da. Horretarako, gizartearen eta ingurumenaren beharrei erantzungo die, landa- eta itsas-inguruneak garatzen lagunduz, kalitate parametroak etengabe hobetuz eta ingurumenean duen inpaktua txikituz; isurketak saihestuko ditu, eta ez du airera, lurrera zein uretara botako pertsonen bizitza, osotasuna, osasuna zein ondasunak arriskuan jar ditzaketen material edo gaiak. Tragsa Taldeak baliabide naturalak kontserbatzen saiatuko da, eta ez du jardungo honako hauetan baimenik gabe: bideak, berdeguneak, herri-jabariko ondasunak edo lege zein administratiboki paisaia-balio, balio ekologiko, artistiko, historiko edo kulturala aitortuta duten lekuak; eta arrazoi horiengatik bereziki babestu beharrekoak direnean. Taldea agintaritzekin elkarlanean arituko da ingurumena babestea helburu duten lege eta arauak garatu nahiz sustatzeko. Halaber, Taldeak teknologia aurreratuen erabilera sustatuko du, gutxiago kutsatzen duena, ingurumena babesteko, eta horrelako ekimenetan interesa duten enpresekin elkarlanean aritzen saiatuko da. Taldeak politika hori jakinaraziko die berarekin lanean ari diren entitate, hornitzaile eta kanpoko profesionalei, eta politika hori errespetatzeko eskatuko die. Zentzu horretan, Tragsa Taldeak konpromisoa hartzen du urtarilaren 31ko PCI/86/2019 Aginduan ezarritakoa betetzeko, 2018ko abenduaren 7ko Ministroen Kontseiluaren Akordioa argitaratzen duena, horren bidez, Estatuko Administrazio Orokorren, bere organismo autonomoen eta Gizarte Segurantzaren erakunde kudeatzaileen Kontratazio Publiko Ekologikorako Plana (2018-2025) onartzen da. V. kapitulua. Arau ekonomikoak <u>24. artikulua.</u> Jardueraren garapena Tragsa Taldea modu eraginkor eta lehiakorrean arituko da, eskura dituen baliabideak optimizatuz; horretarako, enpresa hazi egingo da, baina errentagarri izateari utzi gabe, kudeaketa arduratsuari esker.		

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 13 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
Taldearen konpromiso etikoak oinarrizko zenbait printzipio eta estandar ditu enpresaren eta interes-talde nagusien (langileak, administrazioak, botere esleitzzaileak, hornitzaileak, azpikontratistak, kolaboratzaileak eta akziodunak) artean harreman egokiak bermatzeko. Konpromiso horri lotuta, enpresak helburu hauek hartuko ditu kontuan, besteak beste: a) Inbertsio arduratsua gizartearen ikuspuntutik, eta enpresaren errentagarritasun ekonomikoa, agiri honetan finkatutako helburuekin bat. b) Gardentasuna enpresaren jardueretan. c) Gizarte Erantzukizunari buruzko politikaren txostenak, urteko txostenetan gizartearen eta ingurumenaren arloko informazioa txertatuta; gainera, Taldearen Jasangarritasun Txostena argitaratuko du. d) Arauak betearazteko eta arrisku penalak saihesteko eredu irmoa ezartzea, enpresa prozedura penaletan ez sartzeko; izan ere, horrek kalte ekonomiko zein finantzarioak eragin ditzake, eta enpresaren ospea ere kaltetu ahal du. e) Informatzailearen eta informazioaren interesdunaren eskubideak bermatzen dituen barneko informazio-sistema bat ezartzea, arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzko otsailaren 20ko 2/2023 Legean xedatutakoaren arabera. Tragsa Taldeak, aurretik izandako esperientzia gogoan, bere jardueren kalitatea eta segurtasuna hobetzen saiatuko da, barne eta kanpo auditoretzen bitartez, bere jarduna etengabe hobetzeko. Tragsa Taldeak ziurtatuko du bere jardunari esker izandako diru-sarrerak aplikagarri zaion araudiaren arabera lortu direla. Hortaz, ez du iruzurrezko ekintzarik onartuko dirulaguntzak eskuratzeko edota funts publikoak (nazionalak zein atzerrikoak) erabiltzeko, inori kalte eginez, ez eta horien helburua ez den beste helbururen baterako erabiltzeko ere. <u>25. artikulua.</u> Ekonomia eta finantzako informazioaren egiazkotasuna Tragsa Taldeak bere kontuen egiazkotasuna bermatzen du, eta uko egiten dio horien manipulazio orori, bere ustean kontuek modu fidagarrian islatu behar baitute Taldearen egoera ekonomikoa. Hori dela eta, eskura dituen tresna guztiak erabiltzen ditu kontuok zuzen interpreta daitezen, eta haiek aztertzen dituen pertsonak gaizki uler ez ditzan. Halaber, Tragsa Taldeak kontrol mekanismoak ditu enpresa barruan, langileen jokabide desegokiak Taldearen egoera ekonomikoa alda edo hirugarrenek enpresari buruz duten iritzia kaltetu ez dezan. Izan ere, xedapen-egintzak, krisi ekonomikoa edo kaudimengabezia eragin ditzake, eta horrek kalte egingo lieke entitate publiko eskatzaileei, hornitzaileei, hartzekodunei edo langileei.		

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

Horrez gain, aplikagarria den legedia betez, bermatuko da emandako informazio ez-finantzarioa egiazkoa dela.

26. artikulua. Kontabilitate, zerga eta Gizarte Segurantzako obligazioak betetzea

Tragsa Taldeak, bere jarduera guztiak indarrean dagoen legedira egokitzeko, ekonomia eta finantzako informazioaren egiazkotasuna bermatzeko eta Taldeko sozietateen ekarpena —interes komunaren alde— zergen eta gizarte segurantzaren arloko legeetan ezarritakoaren arabera egin dadin, kontabilitate, zerga eta Gizarte Segurantzako obligazioak betetzen ditu, garaiz eta zorrotasunez, eta prozedurak ezarri ditu enpresa barruan, arlo horretako obligazioak betetzea oztopatu dezakeen funtzionamendu desbideratzerik egon ez dadin.

27. artikulua. Kapitalak zuritzea eta irregulartasunak ordainketetan

Tragsa Taldeko langileek arreta berezia jarri behar dute enpresarekin harremana duten pertsona zein entitateek zuzentasunez jokatzeko ez dutela adierazten duten zantzuak daudenean.

Zehazki, arreta berezia jarriko dute, batetik, dirutan egindako ordainketetan, eragiketa mota ikusita ohiz kanpokoak denean; eta bestetik, eramaile-txekeen bidez egindako edo aurrez adostutakoa ez den dibisa batean egindako ordainketetan. Langileek halakorik ikusiz gero, eta susmagarria dela uste badute, Kode Etikoa honetan adierazitako kanal eta prozeduren bidez jakinaraziko dute.

Era berean, kontratuetan agertzen ez diren hirugarrenek egindako ordainketak ere kontrolatuko dituzte, bai eta entitate, enpresa edo pertsona jakin batekin normalean erabiltzen ez diren kontuetara egindakoak ere.

Azkenik, zerga-paradisuetako pertsona, enpresa edo entitateei edo egindako ordainketak kontrolatuko dituzte, bai eta bazkide, jabe edo onuradun nagusia identifikatu ezin den entitateei egindako ordainketak ere.

28. artikulua. Jabetza intelektual eta industrialaren babesa

Tragsa Taldeko langileek konpromisoa hartua dute jabetza intelektual eta industrialaren babesarekin, bai Taldeko sozietateena bai hirugarrenena; hori dela eta, arlo horretako araudia betetzen du zehatz-mehatz, eskubiderik ez urratzeko eta Taldea nahiz hirugarrenak ez kaltetzeko.

VI. kapitulua. Komunikazio estrategikoko arauak**29. artikulua. Kode Etikoa komunikazioa eta hedapena**

Kode Etikoa intranetaren bidez helaraziko zaie enplegatuei eta Taldeko langileei.

Kode Etikoa enpresatik kanpo zabaltzeko, Koordinazio eta Ekintza Institutuzionalen Zuzendaritzak Taldearen webgunean argitaratuko du. Hala ere, Zuzendaritza guztiek, bakoitzak bere eskumenen baitan, Kodea are

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 15 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
gehiago zabaltzen lagunduko dute. Urtean behin, Betetze Arduradunak Kode honen betetze-mailari buruzko txostenak egingo ditu, Kodearen ondorioz jasotako informazioak eta abian jarritako barne-ikerketak kontuan hartuta. Txostenok Tragsa Taldearen Urteko Jasangarritasun Memorian sartuko dira. <u>30. artikulua.</u> Kode Etikoa betearaztea Kode Etiko hau betetzeari dagokionez, Taldeak konpromiso-maila altua eskatuko die langile eta enplegatuei. Tragsa Taldeak beharrezkoak diren bitartekoak jarriko ditu enplegatu eta langileen esku Kode Etiko honetan jasotako printzipioak betearazteko. Kode Etikoaren ez-betetze posibleak Betetze Arduradunak eta helburu horretarako sortuko den Betetze Organoak ebatziko dituzte, araudi aplikagarriaren arabera. Taldeko enplegatuek eta hirugarrenek Kode Etiko honen aurkako jokabiderik hautemanetz gero, isilpean jakinaraziko dute. Horretarako, sozietateak ezarritako barneko informazio-kanalak erabiliko dituzte; horien bitartez, langileek, enplegatuek eta hirugarrenek, isilpean, zalantzak kontsultatu eta jokabide desegokiak (penalak zein bestelakoak) jakinaraz ditzakete, Kode Etiko honetan ezarritakoarekin lotuta. Tragsa Taldeak argi uzten du ez duela inolako errepresaliarik onartuko prozedura horien bitartez jokabide desegokiak (penalak zein bestelakoak) jakinarazi dituzten pertsonen aurka, Kode Etiko honetan ezarritakoarekin lotuta, PRP.06 prozeduran (“TRAGSA Taldean egon litezkeen legez kontrako eta arau-hauste kasuetan jarduteko eta erabakiak hartzeko prozedura”) xedatutakoaren arabera. Taldeko langile eta organo guztiek datu pertsonalen babesari buruzko legeak ezarritakoa beteko dute, profesionalek bidaltzen dizkieten komunikazioei dagokienez, Kode Etikoan xedatutakoaren arabera. Konpromiso hori, zehazki, derrigorrezkoa izango da Tragsa Taldean konfiantzako eta izendapen askeko postuetan aritzen direnentzat. Enplegatuek Kode honen interpretazio edo aplikazioari buruz izan litzaketen zalantza guztiak Betetze Arduradunari (<i>Compliance Officer</i>) helarazi beharko zaizkio. 2/2023 Legeak, otsailaren 20koak, arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzkoak, xedatutakoaren arabera, Europar Batasuneko zuzenbidea urratzen duten edo arau-hauste penal edo administratibo larri edo oso larriak izan litezkeen arau-haustek jakinarazten badira, Tragsa Taldearen barne-araudian ezarritako informazioa kudeatzeko prozedura jarraituko da. <u>31. artikulua.</u> Informazio politikak Tragsa Taldeak gobernu onaren jardunbideak ezagutaraziko ditu, bai enpresa barruan bai kanpoan, gorago		

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 16 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
aipatu den Enpresaren Gizarte Erantzukizuneko politikaren esparruan. Komunikazioa kudeatzeko, zehazki Tragsa Taldeko langileei lotutakoa, plangintza zehatza prestatuko da; horrez gain, publizitate arduratsua egingo da, egun diren kalitate eta ingurumen ziurtagiriak mantentzen saiatuz. <u>32. artikulua.</u> Kode Etikoa onartzea eta aldatzea Sozietatearen Administrazio Kontseiluari dagokio Kode Etiko hau onartzea eta aldatzea, zuzendaritza-batzordeak onartu ondoren. VII. kapitulua. Gobernu, Enpresa Erantzukizun eta Arrisku Penalen Prebentzioko Batzordea, Betetze Organoa eta Betetze Arduraduna. <u>33. artikulua.</u> Gobernu, Enpresa Erantzukizun eta Arrisku Penalen Prebentzioko Batzordea. TRAGSA Administrazio Kontseiluari atxikitako Gobernu, Enpresa Erantzukizun eta Arrisku Penalen Prebentzioko Batzordeak eginkizun hauek ditu: • Tragsa Taldeak Kode Etikoa betetzen dela bermatzeko gauzatzen dituen ekintzen berri jasotzea. • Betetze-sistema gainbegiratzea. • Administrazio Kontseiluari jakinaraziko zaizkion betetze arloko jarduera guztien berri jasotzea. • Sozietatearen gizarte-erantzukizuneko politikaren betetzea ebaluatzea, sozietatearen kudeaketan duen eragina egiaztatzeko. <u>34. artikulua.</u> Betetze Organoa Betetze Organoak hiru kide izango ditu: Auditoretza Zuzendaria, Laneko Harremanen Zuzendariordea eta Jurisdikzio Gaietako Zuzendariordea. Hauek dira Betetze Organoaren eginkizunak: a) Kode Etikoa interpretatzea eta, zalantza kasuan, Betetze Arduradunak (<i>Compliance Officer</i>) planteatzen dizkion erabakiak gidatzea; halaber, Gobernu, Enpresa Erantzukizun eta Arrisku Penalen Prebentzioko Batzordeari helarazi ahalko dizkio bereziki konplexuak edo Talderako garrantzitsuak iruditzen zaizkion zalantzak. b) Betetze Arduradunak (<i>Compliance Officer</i>) Kode Etikoaren betetze-mailari buruz egindako txostenak aztertzea, eta Kodearen aplikazioa errazten duten gomendio eta hobekuntza-proposamenak onestea eta Gobernu, Enpresa Erantzukizun eta Arrisku Penalen Prebentzioko Batzordeari jakinaraztea.		

PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA

- c) **Betetze Arduradunari jarraibideak ematea bere eskumen-esparru barruko komunikazioak ikertzeko.**
- d) Arriskuak prebenitzeko ereduaren egoeraren eta PRP.06 prozeduran ("TRAGSA Taldean egon litezkeen legez kontrako eta arau-hauste kasuetan jarduteko eta erabakiak hartzeko prozedura") ezartzen den arrisku penalen analisiaren berri ematea Gobernu, Enpresa Erantzukizun eta Arrisku Penalen Prebentzioko Batzordeari.

Betetze Organoak eginkizun horiek betetzeko egokitzat jotzen badu, kanpoko profesionalen aholkularitza eskatu ahalko du.

35. artikulua. Tragsa Taldeko Betetze Arduraduna (*Compliance Officer*)

Betetze Arduraduna (*Compliance Officer*) Barne Auditoretza Zuzendaritzaren mendekoa izango da. Autonomia eta askatasuna izango du bere lana egiteko, eta araudi propioa izango du.

36. artikulua. Tragsa Taldeko langileen betebeharrak Kode Etiko honen ez-betetzeei lotuta

Tragsa Taldeko enplegatu eta langile guztiek Betetze Arduradunari jakinarazi beharko dizkiote, barneko informazio-sistemaren kanalen bitartez, antzeman dituzten Kode Etiko honen urraketa guztiak, bai eta arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzko otsailaren 20ko 2/2023 Legean aurreikusitako arau-hauste guztiak ere.

Hortaz:

- a) Enplegatuak Betetze Arduradunari jakinarazi behar diote, nahitaez, hautematen edo susmatzen duten edozein arau-hauste, bai eta Taldearen Kode Etikoan ezarritakoaren aurkako jokabide oro ere.
- b) Fede onez salaketa egiten duten pertsonak babestuta egongo dira, inolako errepresaliarik egon ez dadin, PRP.06 prozeduran ("TRAGSA Taldean egon litezkeen legez kontrako eta arau-hauste kasuetan jarduteko eta erabakiak hartzeko prozedura") xedatutakoaren arabera:
- c) Salaketa egiten duen pertsonaren identitatea isilpekoa eta anonimoa izango da; era berean, enpresak bere lege-betebeharrak beteko ditu, eta modu bidegabean edo fede txarrez salatuak izan diren enpresa edo pertsonen eskubideak babestuko.
- d) Enplegaturen batek Betetze Arduradunari jakinarazten ez badio hautemandako jokabide okerren bat, Betetze Arduradunak ez-betetze horrek eragindako arriskuaren larritasuna balioetsiko du, eta dagokionari helarazi behar zaion erabakiko du, ez-betetzearen ondorioak aztertze aldera.

37. artikulua. Barneko informazio-sistemaren kanalen kudeaketa.

 GrupoTragsa	ARAUA	18 / 18 orrialdea Berrikusketa: 03 Data: 2024/xx/xx
PRP.01 CÓDIGO ÉTICO DEL GRUPO TRAGSA		
Betetze Arduraduna izango da barneko informazio-kanalak kudeatzeaz arduratuko den organoa, eta jasotako informazioa izapidetuko du PRP.06 prozedurak (“TRAGSA Taldean egon litezkeen legez kontrako eta arau-hauste kasuetan jarduteko eta erabakiak hartzeko prozedura”) xedatutakoaren arabera, betiere 2/2023 Legeak, otsailaren 20koak, arau-hausteei eta ustelkeriaren aurkako borrokari buruzko informazioa ematen duten pertsonak babesteari buruzkoak, xedatutakoa errespetatuz. Edonola ere, barneko informazio-kanalen edo Betetze Arduradunaren (<i>Compliance Officer</i>) edo, egokia denean, Betetze Organoaren jardunaren bidez jasotako frogak baliozkotzean, Espainiako legedian aitortutako eskubide eta printzipio konstituzionalak errespetatuko dira, alegia, benetako babes judizialerako eskubidea, errugabetasun-presuntzioaren printzipioa, prozesuan berme guztiak izateko eskubidea eta datu pertsonalak babesteko eskubidea. Tragsa Taldearen Kode Etikoaren aldaketa hau Tragsa eta Tragsatec sozietateen Administrazio Kontseiluek onartu zuten Madrilen, Administrazio Kontseiluaren onarpen data datan.		